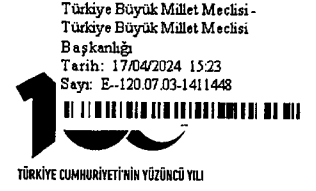

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-11058407

Konu : Soru Önergesi (7/7745)

ACELE
7 17745-GK 78

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.01.2024 tarihli ve 1354937 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Van Milletvekili Sayın Gülderen VARLI tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/7745 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/7745 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E8C4824E-DBAD-438D-88EF-465A769D89A2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Van Milletvekili Sayın **Gülderen VARLI**'ye Ait 7/7745 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında çalışmalarımız; mevzuat, eğitim ve farkındalık artırma, kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi, verilerin toplanması ve istatistiklerin geliştirilmesi başlıkları kapsamında sürmektedir.

2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yasal altyapının güçlendirildiğinin ve bu mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir.

Deprem bölgesinde kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık birimlerimiz kadın konukevleri, şiddet önleme ve izleme merkezleri (ŞÖNİM) ve Sosyal Hizmet Merkezi Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları vasıtasıyla hizmet sunulmaktadır. Bakanlık birimlerimiz dışında ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları tarafından da çalışmalar yürütülmektedir.

Kadın konukevlerinde kadınların ve beraberindeki çocuklarının; yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, güçlenmeleri ve yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yürütülmektedir. Mesleki çalışmalar ve değerlendirmelerle birlikte kadın ve çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle barınma, psikososyal, hukuki, tıbbi, ekonomik destek ile mesleki eğitim desteği, çocukları için kreş, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda hizmet sunulmaktadır. Deprem gerçekleştiği 6 Şubat 2023 tarihinden 1 Ocak 2024 tarihine kadar 11 deprem ilindeki kadın konukevlerinden 4.887 kadın ve 3.566 çocuk olmak üzere toplam 8.453 kişi hizmet almıştır.

Bakanlığımız kuruluşlarının deprem sonrası ihtiyaçlarının karşılanması, kadına yönelik şiddetle daha etkin mücadele edilmesi kapsamında uluslararası kuruluşlarla iş birlikleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda; kuruluş personelimiz ve hizmet alanlara yönelik eğitim programı oluşturularak proje haline getirilmiş, depremde hasar alan ŞÖNİM'lerde hizmet sunumunun aksamamasına yönelik tedbirler alınmış, deprem bölgesinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanmasında destek alınmış, depremden etkilenen personelin bireysel ihtiyaçları karşılanmış, personel desteğine ihtiyaç duyan kuruluşlara personel desteği sağlanmıştır. Sunulan psikososyal destek çalışmaları kapsamında Afet ve Acil Durumlarda Kadına Yönelik Şiddet Eğitimi, Afet Sonrası Psikososyal Destek ve Yas ile Başa Çıkma, Afet Sonrasında Travmaya Maruz Kalmış Kadın ve Çocuklarla Çalışma, ŞÖNİM ve Kadın Konukevi Çalışanları Akran Destek Grubu Oluşturulması, Mesleki Beceri Geliştirme ve Mülteci Koruma Eğitimi gibi konulara yer verilmiştir. Haklarında önleyici tedbir kararı alınmış olan şiddet uygulayanlara yönelik olarak Aile İçi Şiddetle Mücadele Seminer Programı'nın düzenli olarak uygulanması ve bu programın uygulayıcı sayısını artırmak amacıyla üniversitelerle iş birliğinde personel eğitimleri yapılmıştır.

Koruyucu önleyici faaliyetler kapsamında erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadeleye ilişkin farkındalık çalışmaları yapılması amacıyla 81 ile başta afetten etkilenen vatandaşlar olmak üzere kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik "erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele" konusunda farkındalık çalışmaları yapılması, eğitim, meslek edindirme, kadın kooperatifleri faaliyetlerine katılma, istihdam konularına ağırlık verilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Afet ve acil durumlar sonrasında erken yaşta ve zorla evlilik olgusunun artış gösterebilme riski

nedeniyle kapsamda Adana, Adıyaman, Elazığ, Malatya ve Osmaniye illerinde Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planları yürürlüğe girmiştir.

Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM) GAP Bölgesindeki şehirlerde daha çok yoksul hanelerin yaşadığı mahallelerde ve ilçe merkezlerinde kurulan eğitim programları, sağlık programları, gelir getirici ve kadın istihdamını girişimciliğini destekleyici programlar, sosyal destek programları, sosyal sorumluluk programları, kültürel-sosyal etkinliklerin yürütüldüğü merkezlerdir. ÇATOM'ların hedef kitlesi çoğunlukla genç kız ve kadınlar olup, gelişmeler doğrultusunda bazı programlara çocuklar da dâhil edilmektedir. Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde toplam 36 ÇATOM ile faaliyetler yürütülmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Çocuklara yönelik tüm hizmetler ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve katkı sağlamayı isteyen sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içinde gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca deprem bölgesinde, enkaz altından çıkarılmış yakınlarına ulaşamayan kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen refakatçisi olmayan veya yakını vefat ettiği tespit edilen çocuklara ilişkin güncel bilgiler deprem sürecinde kamuoyunu doğru bilgilendirmek adına Bakanlığımız resmi sosyal medya hesaplarından şeffaf bir şekilde düzenli olarak paylaşılmıştır.

Bakanlığımızca deprem felaketi nedeniyle ailesinden ayrı düşmüş/refakatçisi olmayan 1.912 çocuk Aile Bilgi Sistemi Afet Yönetim Çocuk Modülü'nde kayıt altına alınmıştır.

Bakanlığımızca deprem bölgesinde, enkaz altından çıkarılmış yakınlarına ulaşamayan kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen hastanelerde tedavisi devam eden çocuklar süreçte yakından takip edilmiş, tedavisi tamamlanan çocuklar Bakanlığımız çocuk bakım kuruluşlarında korunma ve bakım altına alınmıştır.

Yapılan DNA eşleşmeleri ve kimlik kontrolü, kimliklendirme ve mesleki çalışmalar sonucunda 1.874 çocuk ailesine/aile yakınlarına teslim edilmiştir.

Halen hastanede tedavisi devam eden 1 çocuğumuz yakından takip edilmektedir. 6 çocuğumuz da aile odaklı hizmetlerden faydalandırılmıştır. 15 çocuğumuz bakım ve koruma altındadır. Çocuklar, yaş ve cinsiyet durumlarına uygun Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşlarında bakılmakta ve korunmaktadır. 16 çocuğumuz vefat etmiştir. Kimliği belirlenemeyen çocuğumuz bulunmamaktadır.

Ayrıca, 06.02.2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler kapsamında afetin ilk anından itibaren psikososyal destek ekiplerimiz koordine olup alana inmiştir. Depremden etkilenen illerde görevlendirilmek üzere gerçekleştirilen personel planlaması kapsamında diğer illerden görevlendirme yapılmaktadır. Psikososyal destek çalışmaları ilk olarak enkaz başında, hastanelerde ve toplanma merkezlerinde başlatılırken ilerleyen süreçte çadır kentlerde, konteyner kentlerde ve bunların dışında kalan diğer yerleşim alanlarında (köy vb.) devam etmektedir. Psikososyal destek ekipleri; psikolojik ilk yardım, ihtiyaç ve kaynak tespiti, bireysel görüşme, grup çalışmaları, psikoeğitim, toplum katılımı, çalışana destek ve sosyal iyileştirme etkinlikleri gibi psikososyal destek müdahale araçlarını kullanarak çalışmalarına devam etmektedir. Ayrıca uzun süreli travma sonrası stres bozukluğu yaşanmaması adına uzmanlaşmış müdahale hizmetleri verilmekte ve dezavantajlı gruplara

öncelik verilerek özel programlar uygulanmaktadır. Ebeveynlere yönelik psikolojik bilgilendirme, gizlilik ve mahremiyet eğitimi, çocuk ve yetişkinlere yas danışmanlığı hizmeti verilmektedir. Bununla birlikte yerleşik bir düzene giren afet sahasında; hobi kurslarının açılması, spor faaliyetleri düzenlenmesi, kültürel ve sosyal iyileştirme etkinliklerinin düzenlenmesi ile hayatın normale dönmesi amaçlanmaktadır. Psikososyal destek hizmetleri, afet ve acil durumlardan etkilenen tüm vatandaşlarımıza destek çözüm ortakları kurum ve kuruluşlarla birlikte sunulmaktadır. Bütün bu hizmetler çerçevesinde insanların yaşanan travmatik olayla baş etme becerilerini güçlendirmek ve psikolojik sağlıklarını artırmak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda toplam 4,1 milyon kişiye psikososyal destek hizmeti sunulmuştur.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.